

BVD / SBP

- rapportage over internationale ontwikkelingen
feiten en achtergronden die van belang
kunnen zijn voor de binnenlandse veiligheid

Nr. A84/050

19 juli 1984

's PROBLEMEN EN DE HOUDING VAN HET OOSTBLOK (IVc)

In dit rapport wordt aandacht geschonken aan de contacten tussen de DDR en de PLO en aan Oostduitse uitspraken over de Palestijnse geschillen.

In de verslagperiode (januari 1983 - april 1984) lieten de Oost Duitsers zich beduidend sympathieker uit over PLO-voorzitter dan de Sovjets, al waarschuwden ook zij hem voor de boze bedoelingen van Amerikanen, Israëli en reactionaire Arabieren.

Interessant was het dat de PLO-afgevaardigde naar de in april 1983 in Oost-Berlijn gehouden MARX-conferentie er geen geheim van maakte de door hem vertegenwoordigde organisatie te zien als een integraal onderdeel van de internationale revolutionaire, anti-kapitalistische beweging.

Het viel op dat , toen hij in april 1983 een aantal Oosteuropese staten bezocht, niet naar de DDR reisde. Of hieraan politieke betekenis moet worden toegekend, is dezerzijds (nog)onduidelijk . Voorts moet opgemerkt worden dat PFLP-leider in deze verslagperiode niet in Oost-Duitsland is geweest, terwijl DFLP-leider pas begin april 1984 Oost-Berlijn bezocht. En dan te bedenken dat beide radicale Palestijnse leiders in dezelfde periode tot twee keer toe Sofia en Praag bezochten.

Terwijl de Oost Duitsers het Palestijnse "recht op terugkeer" nimmer officieel beaamden, publiceerde hun persbureau in januari 1984 opeens wel een passage u een brief van , waarin deze erkentelijkheid betuigde voor wat hij noem "DDR-steun aan dat recht".

's PROBLEMEN EN DE HOUDING VAN HET OOSTBLOK (IVc)

Al Fatah - leiders in de DDR

Medio januari 1983 bracht (CC/Fatah) een bezoek aan de DDR, bij welke gelegenheid hij werd ontvangen door , CC/SED-secretaris buitenland en lid SED-politburo *).

Enkele weken later zou (CC/Fatah) in Oost-Duitsland zijn geweest voor overleg over militaire aangelegenheden **).

PLO-functionaris op bezoek

, de tweede man van de door geleide politieke afdeling van de PLO, zoiets als het Palestijnse ministerie van Buitenlandse Zaken, verbleef begin maart in Oost-Berlijn op uitnodiging van plv. BuZa-minister . Tijdens zijn bezoek voerde hij ook overleg met BuZa-minister zelf ***) Dit gesprek werd volgens beide zijden gekenmerkt door "een sfeer van wederzijds vertrouwen en van vergaande overeenstemming op alle besproken punten". verschaft informatie over de gang van zaken tijdens de 16e zitting van de PNC, die in februari had plaatsgevonden, en wees op "de onbuigzame houding" die daar overheersend was geweest. op zijn beurt verklaarde dat de D "de moedige strijd van het Palestijnse volk onder leiding van de PLO zal blijven steunen". Hij noemde de uitspraken die de PNC in Algiers had gedaan "een solide basis voor een verdere uitbouw van de anti-imperialistische samenwerking tussen de DDR en de PLO".

-
- *) 'Aden-VOP' (Palestina) dd. 19-1-1983. is voorts voorzitter van de commissie voor buitenlandse zaken van het Oostduitse parlem
  - **) 'QNA' (Qatar) dd. 4-2-1983.
  - ***) 'Neues Deutschland' (DDR) dd. 2-3-1983.

De PLO en de revolutionaire wereldbeweging

Medio april werd in Oost-Berlijn een door de SED georganiseerde internationale MARX-conferentie gehouden naar aanleiding van de honderdste sterfdag van de grondlegger van het marxisme. De bijeenkomst werd ook bijgewoond door een PLO-delegatie onder leiding van _____, die werd aangeduid als plv. hoofd van de politieke afdeling van de PLO en lid van de PNC. Bij deze Palestijn gaat het in werkelijkheid om _____, die assistent is van het hoofd van de politieke afdeling van de PLO, lid van de 'Revolutionaire Raad' - zeg maar het algemeen bestuur - van Al Fatah en een van de leiders van de afdeling buitenland van die verzetsbeweging. Naar verluidt sympathiseert hij met _____, de militaire leider van de Al Fatah rebellen *).

In zijn rede **) stelde _____ tevreden vast dat de door de USSR gelede socialistische staten de Palestijnen en hun revolutie volop "materiële en morele hulp en steun bieden". Vervolgens hield hij zijn gehoor voor, dat de Palestijnse strijd tegen het zionisme en het Amerikaanse imperialisme "geen regionaal gebeuren is", maar veeleer "een onderdeel van het gemeenschappelijke gevecht tegen kolonialisme, imperialisme en alle vormen van racisme en voor de verwezenlijking van een nieuwe wereld, waarin geen plaats zal zijn voor onderhorigheid en uitbuiting". De Palestijnse redenaar noemde de MARX-conferentie "een uitgelezen gelegenheid" om te komen tot "een betere samenwerking binnen de internationale revolutionaire beweging, en om "de onderlinge rijnen, voorzover die door imperialistische activiteiten zijn gespleten, weer te sluiten".

In een volgend deel van zijn betoog stelde _____ dat in de tegenwoordige

---

*) 'Ar-Ra'y' (Jordanië) dd. 4-8-1983.

**) Alle toespraken werden op uitdrukkelijk verlangen van de conferentie deelnemers integraal en ongecensureerd gepubliceerd in 'Neues Deutschland'. De PLO-bijdrage viel te lezen in het nummer van 16/17 april. Opvallend was, dat uit dit krantenbericht bleek dat _____ in de tekst van zijn rede het woord Israël herhaaldelijk tussen aanhalingstekens had geplaatst, politiek gezien natuurlijk een significant gegeven!

situatie "het socialistische kamp weliswaar de voorhoede vormt van de internationale revolutionaire beweging", maar dat de nationale bevrijdingsbewegingen en de arbeidersbewegingen in het Westen toch ook hun partij meeblazen. Ten aanzien van de bevrijdingsbewegingen constateerde hij in dit verband dat deze "een steeds sterker anti-kapitalistisch, pro-socialistisch karakter krijgen". Vervolgens gaf hij als zijn mening dat het imperialisme slechts valt te weerstaan als "het socialisme zijn verdedigingskracht verhoogt, het tempo van de revolutie in de Derde Wereld wordt versneld en deze revolutie voortdurend wordt gesteund".

Aan het eind van zijn rede gekomen, constateerde nog dat de Palestijnen ervan overtuigd zijn dat zij, onder leiding van hun enige legitieme vertegenwoordiger, de PLO, "een plaats hebben in het wereldwijde revolutionaire proces" en zij daarin ook "een buitengewoon actieve rol spelen".

----- en op bezoek

Een afvaardiging van de 'Unie van Palestijnse Schrijvers en Journalisten' verbleef medio mei op uitnodiging van de Oostduitse 'Vereniging van Journalisten' in de DDR. Delegatieleden waren en die werden omschreven als lid van het politburo van het PFLP en van de Centrale Raad van de PLO, respectievelijk lid van ^{het} Centrale Comité van het DFLP en van de PNC *).

Begin augustus bracht opnieuw een bezoek aan Oost-Duitsland, zoals viel op te maken uit een persbericht dat hij in Oost-Berlijn een persconferentie had gegeven **).

Palestijnse erkentelijkheid

In het kader van de in de DDR gevierde "week van solidariteit met de anti-imperialistische strijd van de Arabische volkeren" hield de PLO-vertegenwoordiger in Oost-Duitsland, dr. , een rede in Karl Marx-Stadt. Bij deze gelegenheid sprak hij dank uit voor de "actieve solidariteit van de DDR met de rechtvaardige strijd van de Palestijnen" *

---

*)'ADN' (DDR) dd. 20-5-1983. is voorts woordvoerder van het PFLP en hoofdredacteur van 'Al Hadaf', het blad van dat Front, terwijl hij ook een der vice-presidenten is van de 'Internationale Organisatie van Journalisten' (IOJ), een communistische mantelorganisatie. en zijn beiden lid van de Wereldvrede Raad (WPC).

**)'ADN' dd. 8-8-1983.

***) 'Neues Deutschland' dd. 8-6-1983.

waarin werd opgeroepen tot een onmiddellijk staakt-het-vuren en een snel begin van een politieke dialoog tussen de strijdende partijen. Voorts werd verklaard dat "de gevechten waren geprovoceerd met directe hulp van imperialistische geheime diensten" en werd erop gewezen dat "Amerika de bestaande situatie uitbuit in het kader van zijn agressieve oogmerken jegens Syrië". Vervolgens werd melding gemaakt van "de vastberaden solidariteit" van de DDR met de strijd van de PLO en "met de voorzitter van het PLO-EC en opperbevelhebber van de gewapende eenheden van de Palestijnse revolutie, Yasser ". Tenslotte werd steun betuigd aan het PLO-beleid om geen "vreemde invloeden" bij de interne besluitvorming te accepteren.

Met deze expliciete adhesie aan ging Oost-Berlijn duidelijk verder dan Moskou, al kan uit deze steunbetuiging niet worden afgeleid dat de DDR het beleid van de PLO-voorzitter op alle onderdelen goed zou keuren.

Studentenleider op bezoek

Begin november bracht , voorzitter van de Palestijnse studentenvereniging GUPS, een bezoek aan de DDR. Hij voerde overleg met , tweede secretaris van de Centrale Raad van de communistische jongerenorganisatie FDJ *), die zijn Palestijnse gast bij die gelegenheid verzekerde van de steun van de Oostduitse jeugd voor de rechte vaardige strijd van het Palestijnse volk.**).

Het in Praag verschijnende blad van de Internationale Unie van Studenten (IUS) maakte melding van dit bezoek en publiceerde ter gelegenheid daarvan een kort vraaggesprek met de GUPS-president, waarin hij onder meer zei dat "er een plan bestaat om de Palestijnse revolutie door de Arabische reactie te vernietigen"***). Hetzelfde nummer van dit blad bevatte overigens ook de onomwonden uitspraak van de IUS-voorzitter, de Tsjechoslowa

---

*) is voorts lid CC/SED en lid van het presidium van het Oostduitse parlement.

**) 'ADN' dd. 10-11-1983.

***) 'Welt Studenten Nachrichten', jaarg. 38 (1984) nr. 2.

Een paar maanden later liet zich tijdens een ontmoeting met BuZa-minister in New York op soortgelijke wijze uit, toen hij bedankte voor de "veelomvattende solidariteit van de DDR met de strijd van de Palestijnen voor hun rechten " *).

Overigens viel op die uitgebreide Oostduitse solidariteit toch nog wel iets af te dingen. 'Neues Deutschland' berichtte op 1 augustus namelijk wel dat op 30 juli een dringend appèl had verstuurd aan de Arabische staatshoofden inzake "door Tel Aviv op de Palestijnen bedreven genocide", maar verzwieg dat de PLO-voorzitter in die noodkreet de gadesseerden ook heel nadrukkelijk opriep in actie te komen tegen "het Syrische en Lybische geweld jegens de Palestijnen in de Bekaa-vallei" **).

-----
opnieuw in Oost-Berlijn

Op 10 juli arriveerde een Al Fatah-delegatie onder leiding van in de DDR ***). De afvaardiging voerde overleg met CC/SED-secretaris en ontmoette een voor deze gelegenheid naar Oost-Berlijn gereisde delegatie van de Palestijnse gemeenschap in de BRD onder leiding van (lid Revolutionaire Raad/Fatah, PLO-vertegenwoordige in Bonn), die volgens het Palestijnse persbureau WAFA een steunbetuiging aan kwam brengen.

reisde op 14 juli door naar Polen.

Steun aan

Toen de gevechten tussen voor- en tegenstanders van in het noorde van Libanon begin november een hoogtepunt bereikten, gaf een woordvoerder van het Oostduitse ministerie van Buitenlandse Zaken een verklaring uit'

---

*) 'ADN' dd. 28-9-1983.

**) Vgl. Focus nr. A84/037 dd. 24-5-1984, blz. 11.

***) Het ging naar alle waarschijnlijkheid om dezelfde delegatie die later in de maand in de CSSR en Bulgarije verbleef; het doel van het bezoek is ongetwijfeld ook overeenkomstig geweest (vgl. Focus nr. A84/047 dd. 4-7-1984, blz. 6, en nr. A84/048 dd. 17-7-1984, blz. 7).

****) 'ADN' dd. 8-11-1983.

, dat "Syrië op het ogenblik de ruggegraat is in de strijd, standvastigheid en confrontatie van de Arabische volkeren en studenten met de geïntensiveerde samenzweringen en brutale aanvallen van het Amerikaanse imperialisme en zijn zionistische en Arabische reactaire bondgenoten".

Boodschappen van -----

Ter gelegenheid van de "internationale dag van solidariteit met het volk van Palestina" eind november stuurde staats- en partijleider

een boodschap aan de voorzitter van het PLO/EC, die werd aangesproken als "waarde kameraad ( ). In het schrijven heette het verder dat "het vastberaden verzet van de PLO-strijders en hun bondgenoten de plannen van de imperialisten herhaaldelijk hebben doen mislukken". Voorts werd erop gewezen dat "de voortdurende agressie van Isra met behulp van Amerika tegen de Palestijnen en andere Arabische volkeren het noodzakelijker maken dan ooit, dat alle anti-imperialistische kracht in de regio zich verenigen en constructief gaan samenwerken". In dit verband werd met name eenheid in de strijd tussen "de PLO, Syrië en de Libanese nationale krachten" dringend gewenst genoemd.

In verband met deze Palestijnse herdenkingsdag gaf de PLO-vertegenwoordiger in de DDR een ontvangst, die onder andere werd bezocht door

( ), plv. hoofd afdeling buitenland SED, en ( ), voorzitter van de 'Vriendschapsvereniging DDR-Arabische Landen' (**). Ambassadeur bedankte de DDR voor "de voortdurende solidariteit met en ondersteuning van de strijd van de Palestijnen" (***)).

Eind december zond ( ) ter gelegenheid van de herdenking van het begin van de Palestijnse revolutie een felicitatie aan de ( ) als "zeer voortreffelijke kameraad" betitelde ( ). De Oostduitse leider gaf de verzekering dat zijn land "al het mogelijke zal doen om de beproefde nauwe samenwerking met de PLO verder te ontwikkelen en te verdiepen" (***)

---

*) 'Neues Deutschland' dd. 29-11-1983.

**) ( ) is voorts plv. voorzitter van de Duitse Boerenpartij DBD, plv. voorzitter van de 'Liga für Völkerfreundschaft', lid van het presidium van de Oostduitse 'Vredesraad' en lid van de 'Wereldvredesraad' (WPC).

***) 'Neues Deutschland' dd. 29-11-1983.

****) 'Neues Deutschland' dd. 31/12-1983 - 1/1/1984.

Deze gelukwens was toch wel aanmerkelijk positiever getoonzet dan de felicitatie uit Moskou *).

Enkele dagen later maakte het Oostduitse persbureau melding van een bedankbrief van **). Opmerkelijk genoeg viel in het persbericht onder meer te lezen dat de PLO-voorzitter de DDR prees vanwege de steun aan de strijd van de Palestijnen voor "hun recht op terugkeer", hoewel dit nimmer met zoveel woorden van Oostduitse zijde is toegezegd.

----- en ----- op bezoek

(CC/Fatah) verbleef van 12 tot 14 januari 1984 in de DDR voor overleg over politieke en militaire aangelegenheden. Er zou onder andere zijn gesproken over militaire samenwerking. noemde het verloop van het bezoek "succesvol" ***).

Op 1 februari arriveerde (PLO/EC, CC/Fatah) op uitnodiging van BuZa-minister in Oost-Berlijn. Tijdens zijn verblijf werd hij ontvangen door staats- en partijleider persoonlijk en voerde hij overleg met zowel zijn gastheer als de top van het Oostduitse 'Solidariteitscomité' ****), te weten voorzitter *****) en secretaris generaal *****). Aan een door aan aangeboden diner zat onder andere CC/SED-secretaris aan, evenals curieus genoeg generaal , plv. minister van Defensie en hoofd van de politieke hoofdafdeling van de strijdkrachten *****).

-
- *) Vgl. Focus nr. A84/043 dd. 27-6-1984, blz. 3/4.
  - **) 'ADN' dd. 11-1-1984.
  - ***) 'Sawt Ash-Sha'b' (Jordanië) dd. 16-1-1984.
  - ****) Het aan de 'Liga für Völkerfreundschaft' ondergeschikte 'Solidariteitscomité' is voortgekomen uit het Oostduitse 'Comité voor Solidariteit met de Afro-Aziatische Volkeren' en werkt nauw samen met het in Cairo gevestigde secretariaat van de 'Organisatie voor Solidariteit met Afro-Aziatische Volkeren' (AAPSO) een communistische mentelorganisatie. Het comité coördineert de materiële en morele steun van de DDR aan staten en bevrijdingsbewegingen in de Derde Wereld.
  - *****) is tevens voorzitter van de 'Centrale Revisiecommissie' van het CC/SED.
  - *****) is SED-lid en was enige jaren geleden Oostduits ambassadeur in Libanon.
  - *****) is tevens lid CC/SED.

Tijdens de besprekingen verzekerde zijn gast van de voortdurende "actieve solidariteit" van de DDR met het Palestijnse volk en "zijn enige legitieme vertegenwoordiger, de PLO". op zijn beurt riep op tot versterking van de Arabische onderlinge solidariteit zonder inmenging in elkaars aangelegenheden *). Beide zijden uitten hun voldoening over het niveau van de relaties tussen de DDR en de PLO en noemden het bezoek een bijdrage aan de verdieping van de kameraadschappelijke samenwerking tussen beide partijen.

reisde op 4 februari door naar de Poolse hoofdstad.

Eind februari arriveerde een aantal gewonde Palestijnen in Oost-Duitsland voor een medische behandeling. Deze oorlogsslachtoffers werden begroet door , secretaris van het 'Solidariteitscomité' **), die verklaarde dat hun opname gezien moet worden als "uitdrukking van solidaire verbondenheid van de DDR met de PLO" ***).

-----
ontmoet

Zoals bekend ****) voerden de PLO-voorzitter en de Oostduitse staats- en partijleider besprekingen toen zij zich medio februari beiden in Moskou bevonden in verband met de begrafenis van . was de enige Oosteuropese leider die bij die gelegenheid deze eer beweest. Merkwaardig genoeg maakte (PLO/EC, CC/Fatah) in een vraaggesprek over het verblijf van de PLO-leider in Moskou geen melding van de ontmoeting met de DDR-leider.

-----
in Oost-Berlijn

Op 11 april arriveerde een DFLP-delegatie onder leiding van secretaris-generaal vanuit Hongarije in Oost-Duitsland *****) De

-
- *) Anders dan het commentaar van in 'Novoye Vremya' (december 1983) nam de Oostduitse pers de Palestijnse bezwaren tegen onderlinge inmenging kennelijk wel serieus (Vgl. Focus nr. A84/041 dd. 21-6-1984, blz. 13).
- **) is SED-lid.
- ***) 'Neues Deutschland' dd. 28-2-1984.
- ****) Vgl. Focus nr. A84/043 dd. 27-6-1984, blz. 8/9.
- *****) 'Neues Deutschland' dd. 17-4-1984.

afvaardiging, die was uitgenodigd door het 'Solidariteitscomité', voerde overleg met _____, plv. hoofd afdeling buitenland SED, en met _____, secretaris-generaal 'Solidariteitscomité'.

Beide zijden beklemtoonden de betekenis van het plan-Fez, de uitspraken van de 16e zitting van de PNC in februari 1983 en het plan-_____, met name de daarin voorgestelde internationale conferentie van alle betrokkenen, dus ook de PLO, om te komen tot een allesomvattende vredesregeling voor het Midden-Oosten. Voorts bevestigden beide partijen het onvervreembare recht van het Palestijnse volk op zelfbeschikking, "inclusief het recht op een onafhankelijke staat onder leiding van de PLO". Er werd met geen woord gesproken over een eventuele toekomstige confederatie met Jordanië.